ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2021/1011

ze dne 21. června 2021

o jmenování zvláštního zástupce Evropské unie pro oblast Sahelu

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na článek 33 a čl. 31 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 7. prosince 2015 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2015/2274 ([1]), kterým jmenovala zvláštním zástupcem Evropské unie (dále jen „zvláštní zástupce EU“) pro oblast Sahelu pana Ángela LOSADU FERNÁNDEZE.

(2) Dne 25. června 2018 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2018/906 ([2]), kterým prodloužila mandát pana Ángela LOSADU FERNÁNDEZE jako zvláštního zástupce EU pro oblast Sahelu. Uvedené rozhodnutí bylo naposledy změněné rozhodnutím Rady (SZBP) 2021/283 ([3]). Mandát zvláštního zástupce EU skončí dne 30. června 2021.

(3) Měl by být jmenován nový zvláštní zástupce EU pro oblast Sahelu na období 14 měsíců.

(4) Zvláštní zástupce Evropské unie bude vykonávat svůj mandát za situace, která se může zhoršit a která by mohla bránit v dosažení cílů vnější činnosti Unie stanovených v článku 21 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“),

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Zvláštní zástupce Evropské unie

1. Paní Emanuela Del Reová je jmenována zvláštní zástupkyní Evropské unie pro oblast Sahelu (dále jen „zvláštní zástupce EU“) na období od 1. července 2021 do 31. srpna 2022. Rada může po posouzení Politickým a bezpečnostním výborem a na návrh vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“) rozhodnout o prodloužení nebo dřívějším ukončení mandátu zvláštního zástupce EU.

2. Pro účely mandátu zvláštního zástupce EU zahrnuje oblast Sahelu oblast hlavního územní působnosti integrované strategie EU pro oblast Sahelu (dále jen „strategie“), která byla přijata dne 16. dubna 2021 prostřednictvím závěrů Rady, totiž Burkinu Faso, Čad, Mali, Mauritánii a Niger. Zvláštní zástupce EU podle potřeby spolupracuje také se zeměmi povodí Čadského jezera a s dalšími zeměmi a regionálními či mezinárodními subjekty mimo oblast Sahelu včetně Maghrebu, západní Afriky a Guinejského zálivu.

Článek 2

Cíle politiky

1. Na základě cílů politiky strategie je účelem mandátu zvláštního zástupce EU aktivně a prioritně přispívat k regionálnímu a mezinárodnímu úsilí o dosažení trvalého míru, bezpečnosti, stability a udržitelného rozvoje v regionu. Zvláštní zástupce EU rovněž usiluje o zvýšení kvality dopadu a viditelnosti mnohostranné angažovanosti Unie v oblasti Sahelu.

([1]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/2274 ze dne 7. prosince 2015 o jmenování zvláštního zástupce Evropské unie pro oblast Sahelu (Úř. věst. L 322, 8.12.2015, s. 44).

([2]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2018/906 ze dne 25. června 2018 o prodloužení mandátu zvláštního zástupce Evropské unie pro oblast Sahelu (Úř. věst. L 161, 26.6.2018, s. 22).

([3]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/283 ze dne 22. února 2021, kterým se mění rozhodnutí (SZBP) 2018/906 o prodloužení mandátu zvláštního zástupce Evropské unie pro oblast Sahelu (Úř. věst. L 62, 23.2.2021, s. 47).

2. Zvláštní zástupce EU přispívá k rozvoji a vykonávání veškerého úsilí Unie v regionu integrovaným způsobem, mimo jiné v politické, bezpečnostní a rozvojové oblasti, a ke koordinaci všech příslušných nástrojů a zúčastněných stran pro účely činnosti Unie. Zvláštní zástupce EU přispívá k prohlubování angažovanosti a úsilí Unie o koordinaci s celostátními, regionálními a mezinárodními mechanismy, zejména Partnerstvím pro stabilitu a bezpečnost v oblasti Sahelu (P3S), Sahelskou aliancí a Koalicí pro oblast Sahelu jakožto rámcem pro politickou a strategickou angažovanost v oblasti Sahelu.

3. Činnost zvláštního zástupce EU je prováděna v úzké spolupráci a koordinaci s Evropskou službou pro vnější činnost (ESVČ), delegacemi Unie, Komisí, členskými státy a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami. Zvláštní pozornost je věnována posilování a prohlubování partnerství se skupinou G5 Sahel a přispívání k mezinárodním úvahám ohledně trvalého a předvídatelného financování na podporu společných sil skupiny G5 Sahel.

Článek 3

Mandát

1. K dosažení cílů politiky Unie v oblasti Sahelu se zvláštnímu zástupci EU uděluje mandát:

a) aktivně přispívat k provádění strategie a koordinovat a dále rozvíjet integrovaný přístup Unie ke krizím v regionu s cílem posílit celkovou soudržnost a účinnost činností Unie v oblasti Sahelu;

b) spolupracovat, a to i prostřednictví kyvadlové diplomacie, se všemi zúčastněnými stranami v regionu, s vládami, regionálními organizacemi, zejména skupinou G5 Sahel a jejími společnými silami, se signatáři dohody o míru a usmíření v Mali, která je výsledkem alžírského procesu (dále jen „Malijská mírová dohoda“), s mezinárodními organizacemi, občanskou společností a diasporami a se zeměmi Maghrebu, Guinejského zálivu a povodí Čadského jezera, za účelem podpory dosahování cílů Unie a přispívat k lepšímu chápání úlohy Unie v oblasti Sahelu. V souvislosti se skupinou G5 Sahel se pozornost věnuje mimo jiné podpoře dodržování lidských práv a nevojenským prvkům jejích společných sil, jako je policejní složka;

c) zastupovat a podporovat zájmy Unie a její viditelnost v rámci příslušných regionálních a mezinárodních fór, a to i účastí v Monitorovacím výboru Malijské mírové dohody a na jiných vnitrostátních procesech relevantních pro stabilitu regionu;

d) usnadňovat plně koordinovanou a komplexní činnost Unie v regionu s využitím všech příslušných nástrojů, včetně Evropského mírového nástroje, rozvojové spolupráce, činností členských států a podpory Unie při řešení krizí a předcházení konfliktům prostřednictvím vojenské mise Evropské unie s cílem přispět k výcviku malijských ozbrojených sil (EUTM Mali), mise Evropské unie SBOP v Mali (EUCAP Sahel Mali), mise Evropské unie SBOP v Nigeru (EUCAP Sahel Niger), a stabilizačního úsilí v rámci Koalice pro oblast Sahelu, zejména Partnerství pro bezpečnost a stabilitu v oblasti Sahelu (P3S) a Sahelské aliance a jejich příslušných sekretariátů;

e) úzce spolupracovat s Organizací spojených národů (dále jen „OSN“), zejména se zvláštním zástupcem generálního tajemníka OSN pro západní Afriku a oblast Sahelu, se zvláštním koordinátorem pro rozvoj v oblasti Sahelu, se zvláštním zástupcem generálního tajemníka OSN a vedoucím Multidimenzionální integrované mise OSN pro stabilizaci Mali (MINUSMA), s Africkou unií, zejména s vysokým představitelem Africké unie pro Mali a oblast Sahelu, se skupinou G5 Sahel, zejména předsednictvím skupiny G5 a jejím výkonným tajemníkem, s vysokým představitelem Koalice pro oblast Sahelu, s Hospodářským společenstvím států západní Afriky, s Komisí pro povodí Čadského jezera, orgánem pro region Liptako Gourma, a s dalšími hlavními zainteresovanými stranami na celostátní, regionální i mezinárodní úrovni, včetně dalších zvláštních vyslanců pro oblast Sahelu, jakož i s příslušnými orgány zejména v Maghrebu, v oblasti Afrického rohu, v Guinejském zálivu a na Blízkém východě;

f) pozorně sledovat a analyzovat dopad hlavních příčin nestability a dlouhodobé trendy v regionu, včetně změny klimatu, úbytku biologické rozmanitosti, pastevectví, přístupu k přírodním zdrojům, zejména k půdě a vodě, a podávat o nich zprávy, jakož i prosazovat udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a spolupráci v této oblasti, jež posilují stabilitu, a podporovat úsilí o omezení šíření nestability, přičemž zvláštní pozornost je třeba věnovat nejzranitelnějším regionům z hlediska bezpečnosti, zejména regionům Liptako Gourma a Čadského jezera;

g) pozorně sledovat další regionální a přeshraniční rozměry výzev, kterým region čelí, včetně pandemií, terorismu, radikalizace, organizované trestné činnosti, kybernetických hrozeb, pašování zbraní, obchodování s lidmi a převaděčství, obchodování s drogami, nedostatečné bezpečnosti na moři, uprchlických a migračních toků a souvisejících nezákonných finančních toků;

h) podrobně sledovat humanitární, politické, bezpečnostní a rozvojové důsledky rozsáhlých uprchlických a migračních toků, včetně vnitřně vysídlených osob; na žádost se zapojit do dialogů o migraci s relevantními zúčastněnými stranami a obecněji přispívat k politice Unie v otázkách migrace a uprchlíků ve vztahu k danému regionu v souladu s politickými prioritami Unie tak, aby byla nadále podporována užitečná spolupráce v oblasti migrace založená na konstruktivních partnerstvích, jež byla navázána v posledních letech;

i) v úzké spolupráci s protiteroristickým koordinátorem EU přispívat k dalšímu provádění strategie EU pro boj proti terorismu, jakož i příslušných závěrů Rady o předcházení terorismu a násilnému extremismu a boji proti nim. Udržovat pravidelné politické kontakty na vysoké úrovni se zeměmi v regionu, jichž se dotýká terorismus a mezinárodní organizovaná trestná činnost, a zajistit klíčovou úlohu Unie v boji proti terorismu a mezinárodní organizované trestné činnosti a jejich hlavním příčinám. To zahrnuje i úsilí Unie o posílení podpory regionálních kapacit pro bezpečnostní sektor prostřednictvím regionalizace misí společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP) a aktivní podpory budování regionálních kapacit, zejména společných sil skupiny G5 Sahel, její koordinace s mezinárodními aktéry, jako je Multidimenzionální integrovaná mise OSN pro stabilizaci Mali (MINUSMA), a jejích vztahů s místním obyvatelstvem v souladu s rezolucemi Rady bezpečnosti OSN 2359 (2017) a 2391 (2017);

j) pozorně sledovat politické, bezpečnostní a rozvojové důsledky humanitárních krizí v oblasti;

k) ve spolupráci se zvláštním zástupcem EU pro lidská práva přispívat k provádění politiky Unie v oblasti lidských práv v regionu v souladu s akčním plánem Unie pro lidská práva a demokracii, s obecnými zásadami Unie týkajícími se lidských práv, a zejména obecnými zásadami Unie týkajícími se dětí a ozbrojených konfliktů, jakož i násilí páchaného na ženách a dívkách a boje proti všem formám jejich diskriminace, a s politikou Unie v oblasti míru, žen a společnosti v souladu s akčním plánem Unie pro ženy, mír a bezpečnost na období 2019–2024 a podporovat inkluzivnost a genderovou rovnost v procesu budování státu v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1325 (2000) a následnými rezolucemi o ženách, míru a bezpečnosti, včetně rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2242 (2015) a podporovat provádění rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2250 (2015) o mládeži, míru a bezpečnosti;

l) nadále věnovat zvláštní pozornost odvětví justice jako celku a mechanismům odpovědnosti umožňujícím bojovat proti beztrestnosti a obnovit důvěru veřejnosti v soudní systém své země. Příspěvek zvláštního zástupce EU zahrnuje pravidelné sledování vývoje situace a podávání zpráv, jakož i vypracovávání příslušných doporučení, udržování pravidelných kontaktů s příslušnými orgány v regionu, s Úřadem žalobce Mezinárodního trestního soudu a s Úřadem vysokého komisaře pro lidská práva a kontakty s obhájci lidských práv a pozorovateli v oblasti lidských práv působícími v regionu;

m) prostřednictvím častých kontaktů v regionu, včetně kontaktů s místními subjekty, zvyšovat znalosti Unie týkající se místních očekávání a místního kontextu. Na základě důkladné a průběžné analýzy situace usnadňovat reflexi a přispívat ke včasné reakci a strategické a dlouhodobé vizi Unie v oblasti Sahelu;

n) sledovat dodržování příslušných rezolucí Rady bezpečnosti OSN, zejména rezolucí č. 2056 (2012), č. 2071 (2012), č. 2085 (2012), č. 2100 (2013), č. 2227 (2015), č. 2295 (2016), č. 2364 (2017), č. 2374 (2017), č. 2359 (2017), č. 2391 (2017), č. 2423 (2018), č. 2432 (2018), č. 2480 (2019), č. 2484 (2019), č. 2531 (2020) a č. 2541 (2020), a podávat související zprávy.

2. Za účelem plnění svého mandátu zvláštní zástupce EU mimo jiné:

a) poskytuje podle potřeby poradenství při formulaci postojů Unie v rámci regionálních a mezinárodních fór a v souvislosti s tím podává zprávy s cílem proaktivně podporovat činnost založenou na partnerství a vzájemné odpovědnosti a posilovat integrovaný přístup Unie k oblasti Sahelu;

b) přispívá k udržování přehledu o veškerých činnostech Unie a úzce spolupracuje s příslušnými delegacemi Unie a členskými státy.

Článek 4

Provádění mandátu

1. Zvláštní zástupce EU provádí svůj mandát pod vedením vysokého představitele.

2. Politický a bezpečnostní výbor udržuje se zvláštním zástupcem EU výsadní spojení a je pro zvláštního zástupce EU hlavním orgánem pro styk s Radou. Politický a bezpečnostní výbor poskytuje zvláštnímu zástupci EU strategické a politické vedení v rámci jeho mandátu, aniž jsou dotčeny pravomoci vysokého představitele.

3. Zvláštní zástupce EU spolupracuje a pracuje v úzké koordinaci s Evropskou službou pro vnější činnosti (dále jen „ESVČ“) a jejími příslušnými útvary.

Článek 5

Financování

1. Finanční referenční částka určená na krytí výdajů souvisejících s mandátem zvláštního zástupce EU v období od 1. července 2021 do 31. srpna 2022 činí 1 588 000 EUR.

2. Výdaje jsou spravovány v souladu s postupy a pravidly použitelnými na souhrnný rozpočet Unie.

3. Správa výdajů se řídí smlouvou mezi zvláštním zástupcem EU a Komisí. Za veškeré výdaje je zvláštní zástupce EU odpovědný Komisi.

Článek 6

Sestavení a složení týmu

1. V mezích svého mandátu a odpovídajících finančních prostředků, které má k dispozici, odpovídá zvláštní zástupce EU za sestavení svého týmu. Tento tým zahrnuje odborníky na konkrétní politické otázky podle požadavků mandátu. Zvláštní zástupce EU o složení svého týmu neprodleně informuje Radu a Komisi.

2. Členské státy, orgány Unie a ESVČ mohou navrhnout vyslání personálu ke zvláštnímu zástupci EU. Plat takto vyslaného personálu hradí dotyčný členský stát, dotyčný orgán Unie nebo ESVČ. K práci u zvláštního zástupce EU mohou být rovněž přiděleni odborníci vyslaní členskými státy do orgánů Unie nebo ESVČ. Mezinárodní smluvní pracovníci musí být státními příslušníky některého členského státu.

3. Veškerý vyslaný personál je i nadále administrativně podřízen vysílajícímu členskému státu, orgánu Unie nebo ESVČ a vykonává své povinnosti a jedná v zájmu mandátu zvláštního zástupce EU.

4. S cílem zajistit soudržnost a soulad příslušných činností členů týmu zvláštního zástupce EU jsou tito pracovníci zařazeni do příslušných oddělení ESVČ nebo delegací Unie.

Článek 7

Výsady a imunity zvláštního zástupce EU a členů jeho týmu

Výsady, imunity a další záruky nezbytné pro završení a řádné působení mise zvláštního zástupce EU a členů jeho týmu se podle potřeby dohodnou s hostitelskými zeměmi. Členské státy a ESVČ poskytují k tomuto účelu veškerou nezbytnou podporu.

Článek 8

Bezpečnost utajovaných informací EU

Zvláštní zástupce EU a členové jeho týmu dodržují bezpečnostní zásady a minimální bezpečnostní normy zavedené rozhodnutím Rady 2013/488/EU ([4]).

Článek 9

Přístup k informacím a logistická podpora

1. Členské státy, Komise, ESVČ a generální sekretariát Rady zajistí, aby měl zvláštní zástupce EU přístup k veškerým důležitým informacím.

2. Logistickou podporu v regionu poskytují podle okolností delegace Unie v regionu nebo členské státy.

Článek 10

Bezpečnost

V souladu s politikou Unie pro bezpečnost personálu vyslaného mimo Unii při provádění operací podle hlavy V Smlouvy přijme zvláštní zástupce EU v souladu se svým mandátem a s ohledem na bezpečnostní situaci v oblasti své působnosti veškerá rozumně proveditelná opatření k zajištění bezpečnosti veškerého personálu, který je mu přímo podřízen, zejména tím, že:

a) na základě pokynů ESVČ vypracuje konkrétní bezpečnostní plán zahrnující zvláštní fyzická, organizační a procedurální bezpečnostní opatření, řízení bezpečných přesunů personálu do oblasti jeho působnosti a uvnitř této oblasti, jakož i řízení bezpečnostních událostí, a který dále zahrnuje pohotovostní a evakuační plán mise;

b) zajistí, aby byl veškerý personál vyslaný mimo Unii pojištěn pro případ zvýšeného rizika, jak vyžaduje situace v dané oblasti působnosti;

c) zajistí, aby všichni členové týmu zvláštního zástupce EU, kteří mají být vysláni mimo Unii, včetně najatého místního personálu, prošli před příjezdem nebo bezprostředně po příjezdu do oblasti působnosti náležitým bezpečnostním školením na základě stupně rizika, které pro danou oblast vyhodnotí ESVČ;

d) zajistí, aby byla provedena veškerá schválená doporučení vydaná na základě pravidelných posouzení bezpečnosti, a podává vysokému představiteli, Radě a Komisi písemné zprávy o provádění těchto doporučení a o dalších bezpečnostních otázkách v rámci pravidelné zprávy o pokroku a závěrečné souhrnné zprávy o provádění mandátu.

Článek 11

Podávání zpráv

Zvláštní zástupce EU pravidelně podává ústní a písemné zprávy vysokému představiteli a Politickému a bezpečnostnímu výboru. Zvláštní zástupce EU podává podle potřeby zprávy rovněž pracovním skupinám Rady. Pravidelné zprávy jsou rozesílány prostřednictvím sítě COREU. Zvláštní zástupce EU může podávat zprávy Radě pro zahraniční věci. Zvláštní zástupce EU se může v souladu s článkem 36 Smlouvy o EU podílet na podávání informací Evropskému parlamentu.

([4]) Rozhodnutí Rady 2013/488/EU ze dne 23. září 2013 o bezpečnostních pravidlech na ochranu utajovaných informací EU (Úř. věst. L 274, 15.10.2013, s. 1).

Článek 12

Koordinace

1. V rámci strategie přispívá zvláštní zástupce EU k jednotě, konzistentnosti a účinnosti činností Unie a pomáhá zajišťovat, aby všechny nástroje Unie a opatření členských států byly uplatňovány konzistentně v zájmu dosažení cílů politiky Unie. Ve vhodných případech jsou navazovány kontakty s členskými státy. Činnosti zvláštního zástupce EU musí být koordinovány s činnostmi delegací Unie a Komise a s činnostmi dalších zvláštních zástupců EU působících v regionu. Zvláštní zástupce EU pravidelně informuje delegace Unie a mise členských států v regionu.

2. Na místě jsou udržovány úzké styky s příslušnými vedoucími misí členských států, vedoucími delegací Unie a vedoucími misí společné bezpečnostní a obranné politiky. Ti se snaží být zvláštnímu zástupci EU co nejvíce nápomocni při provádění mandátu. Zvláštní zástupce EU v úzké koordinaci s příslušnými delegacemi Unie poskytuje vedení v otázkách místní politické situace vedoucím misí EUCAP Sahel Niger a EUCAP Sahel Mali a veliteli mise EUTM Mali. Zvláštní zástupce EU, velitel mise EUTM Mali a velitel civilní operace se podle potřeby navzájem konzultují. Zvláštní zástupce EU rovněž udržuje vztahy s dalšími mezinárodními a regionálními subjekty působícími na místě.

Článek 13

Pomoc ve vztahu k nárokům

Zvláštní zástupce EU a členové jeho týmu jsou nápomocni při poskytování informací při řešení veškerých nároků a závazků vyplývajících z mandátů předchozích zvláštních zástupců EU pro oblast Sahelu a poskytují k tomuto účelu administrativní pomoc a přístup k relevantním dokumentům.

Článek 14

Přezkum

Provádění tohoto rozhodnutí a jeho soulad s jinými iniciativami Unie v regionu podléhají pravidelnému přezkumu. Zvláštní zástupce EU předkládá vysokému představiteli, Radě a Komisi pravidelné zprávy o pokroku a do 31. května 2022 předloží závěrečnou souhrnnou zprávu o provádění mandátu.

Článek 15

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Lucemburku dne 21. června 2021.

Za Radu
předseda
J. BORRELL FONTELLES